

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Грошові зобов'язання»

Освітня програма	Рівень освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр	Кількість кредитів
Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня молодшого бакалавра на факультеті цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія» у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»	початковий (короткий цикл) рівень	денна	2	3	3/90

Викладачі навчальної дисципліни	<p>Подцерковний Олег Петрович статус по навчальній дисципліні: лектор посада – завідувач кафедри господарського права і процесу науковий ступінь – доктор юридичних наук вчене звання – професор кабінет, корпус: Піонерська, 9, каб. 75 контактний телефон: (048) 719-87-96 контактна електронна адреса: opp@ukr.net</p> <p>Зятіна Діна Володимирівна статус по навчальній дисципліні: проведення практичних занять посада – доцент кафедри господарського права і процесу науковий ступінь– кандидат юридичних наук вчене звання – доцент кабінет, корпус: вул. Піонерська, 9, каб. 69 контактний телефон: (048) 719-87-96 контактна електронна адреса: hozpravo_onua@ukr.net</p>
---------------------------------	---

Короткий опис навчальної дисципліни	<p>Розвиток ринкових відносин в Україні передбачає становлення ефективного механізму виконання грошових зобов'язань між суб'єктами майнових відносин, коли платник і отримувач коштів розполагають різним інструментарієм для отримання-передачі грошового еквівалента.</p> <p>Новітнє законодавство в області грошових зобов'язань і розрахунків не тільки суттєво змінило механізми платіжних операцій, но і значно трансформувало властивості владних відносин у взаємозв'язку суб'єктів платежів.</p> <p>В РПНД передбачена система розрахунково-грошових зобов'язань в Україні, де нормативно-правове регулювання виступає найважливішим, но не єдиним засобом їх упорядкування.</p> <p>РПНД курсу включає сім тем, що відображають основні теоретичні та практичні аспекти розрахункових правовідносин.</p>
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	<p>Надати здобувачам вищої освіти цілісну уяву про зміст та систему законодавства України щодо властивостей виникнення та виконання грошових зобов'язань, ролі готівкового та безготівкового способів розрахунків в цьому процесі. Подання матеріалу курсу передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти програмами курсів з цивільного, господарського, адміністративного та фінансового права.</p>
----------------------------	---

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження (денна/заочна)	Лекції, год	Практичні заняття, год	Самостійна робота, год	Обсяг, кредити ЄКТС
	14	18	58	90/3

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРНК01	Демонструвати знання правої теорії,	лекції, практичні	екзамен, поточне

	основних галузей права	заняття, самостійне навчання, консультації, практичні завдання, наукові семінари	оцінювання на практичних заняттях
ПРНК03	Застосовувати знання в практичних ситуаціях роботи правника і розв'язувати типові задачі і проблеми, що потребують базових правових знань. Обґрунтовувати шляхи вирішення правових проблем, шляхом вибору і застосування базових методів, в тому числі, застосовуючи європейський досвід.	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації, практичні завдання, наукові семінари	екзамен, поточне оцінювання на практичних заняттях
ПРНК06	Будувати логічні зв'язки між передумовами та наслідками реформування правових інститутів, передумовами та наслідками виникнення економічних та правових явищ для функціонування людини, суб'єктів господарювання та держави.	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації, практичні завдання, наукові семінари	екзамен, поточне оцінювання на практичних заняттях
ПРНК07	Демонструвати навички застосування юридичної методології	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації, практичні завдання, наукові семінари	екзамен, поточне оцінювання на практичних заняттях
ПРНА01	Формулювати власну логічну й обґрунтовану позицію на основі опрацювання джерельної бази нормативного та доктринального характеру.	лекції, практичні заняття, самостійне навчання, консультації, практичні завдання, наукові семінари	екзамен, поточне оцінювання на практичних заняттях

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН	Л/ПЗ/СРЗ, год
Тема 1.	Правовий режим використання грошей в майновому комплексі України	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/2/2
Тема 2.	Поняття, види та специфіка виконання грошових зобов'язань	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/4/4
Тема 3.	Поняття розрахункових правовідносин, передумови та підстави їх виникнення	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02	2/4/2

		ПРНП03	
Тема 4.	Правова організація готівкового способу розрахунків в господарському комплексі України	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/2/4
Тема 5.	Правова організація безготівкових розрахунків	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/2/6
Тема 6.	Форми безготівкових розрахунків	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/2/6
Тема 7.	Особливості окремих правовідносин в галузі розрахункового процесу	ПРНК01 ПРНК03 ПРНК06 ПРНК07 ПРНА01 ПРНА02 ПРНП03	2/2/6
	Індивідуальне науково-дослідне завдання		28

Список основної літератури	НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 – глави 72, 74 2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 – глава 35 3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. // ВВР України. – 2011. - №13-17. – Ст. 112. 4. Про віртуальні активи: Закон України від 08.09.2021 р. // (текст проекту закону доступний за електронним посиланням) https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110 5. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 р. // ВВР. – 2018. - № 30. - Ст. 239. 6. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2018 - № 9. – Ст. 50. 7. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015р. // Відомості Верховної Ради України.- 2015. - № 45. – С. 410. 8. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 05.07.2012 // Відомості Верховної Ради України.- 2013 р. - № 29. – С. 1534. 9. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452-VI// Відомості Верховної Ради України.- 2012 р. - № 54. – С. 564. 10. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-VI // http://zakon2.rada.gov.ua 11. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 // ВВР. – 2006. - № 31. - Ст. 268. 12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 //

ВВР. – 2001. - № 29. - ст. 137.

13. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 1, ст.

14. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05 травня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 24. - Ст. 128.

15. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004 р. - № 11. - Ст. 140

16. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12. 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 5-6. - Ст.30.

17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 1. - Ст. 1.

18. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 р. в ред Закону від 6 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 33. - Ст. 155.

19. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. в редакції Закону від 12 травня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 51. - Ст. 292.

20. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. № 543/96-ВР // <http://zakon2.rada.gov.ua/>

21. Про грошову реформу в Україні: Указ Президента України від 25.08.1995 № 762/96.

22. Про реформу грошової системи України: Указ Президента від 07.11.1992р. №549/92.

23. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 39.12.2017 р. N 148// Офіційний вісник України – 2018. – № 10. – Ст. 369.

24. Інструкція про міжбанківський переказ грошей в Україні в національній валюті: затв. постановою Правління НБУ від 16.08.2006 р. №320 // Офіційний вісник України – 2006. – №36. – Ст. 2507.

25. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: затв. постановою Правління НБУ від 16.12.2002 р. N 508// Офіційний вісник України – 2003. – № 10. – Ст. 444.

26. Про безготівкові розрахунки в національній валюті в Україні: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ 21.01.2004 N 22 // Офіційний вісник України – 2004. – № 13. – Ст. 908.

27. Інструкція про порядок відкриття, використання та закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів: затв. постановою Правління НБУ від 12.11.2003р. №492 (в ред. від 01.04.2019р.) // Офіційний вісник України – 2003. – № 51. – т. 1. – Ст. 2707.

28. Положення про електронні гроші в Україні: затв. постановою Правління НБУ від 04.11.2010р. №481 // Офіційний вісник України – 2010. – №100. – Ст. 3571.

29. Про заходи щодо впорядкування розрахунків за договорами, що укладають суб'єкти підприємницької діяльності України: Указ Президента України від 04.10.94р. № 566.

30. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів Міжнародної торгової палати, ред. 1993 г., публ. МТП № 500// Бизнес.- 1997. - № 43, 45. (Урядовий кур'єр від 05.11.1994.)

31. Уніфіковані правила по договірним гарантіям Міжнародної торгової палати, ред. 1978 г., публікація МТП N 325 // Банк внешней торговли СССР, М., 1986, стр. 324-334.

32. Конвенція ООН, якою запроваджено Одноманітний Закон про переказні векселі і прості векселі: підписана в Женеві 7 червня 1930 року.

33. Уніфіковані правила по інкасо Міжнародної торгової палати, ред. 1995р.

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Подцерковный О.П. Денежные обязательства и расчетные правоотношения в Украине. – Одесса: Студия "Негоциант", 2005.

2. Щербина В.С. Господарське право України. Підручник – К, 2003. – Розділ ХХ.

3. Подцерковный О. Правомірність задоволення банківських зобов'язань за рахунок коштів клієнтів // Право України. - 2001. -№ 3 – С. 97-100.

4. Подцерковный О.П. Організаційно-правові основи розрахункових відносин в господарському комплексі України // Экономика и право. – 2001. - № 1.- С. 119-125.

5. Господарське право. Особлива частина: підручник. М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.

	<p>6. Господарське право: загальна частина: навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.</p> <p>7. Господарське право: підручник / О.П. Подцерковний, В.Г. Олюха, О.О. Квасніцька та ін.; за ред. О.П. Подцерковного. 3-тє вид., доп. і перероб. Одеса : Фенікс, 2018. 616 с.</p> <p>8. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Господарське право». Т. С. Кобзар, М. О. Савельєва. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2017. 290 с</p> <p>9. Щербина В. С. Господарське право : підручник. 6-тє вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. 640 с.</p>
--	--

Дотримання вимог академічної доброчесності	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою, правовими джерелами та судовою практикою є необхідною умовою.
--	---

Навчальне навантаження здобувача вищої освіти	
Види навантаження	Кількість годин
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	32
• Лекційні заняття, год.	14
• Практичні заняття, год.	18
• Лабораторні заняття, год	0
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	58
• Контрольні роботи, год.	-
• Індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	28
• Підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	30
Екзамен	+
Залік	-

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
А	90-100	Відмінно
В	82-89	Добре
С	75-81	Добре
D	64-74	Задовільно
E	60-63	Задовільно (достатньо)
Fх	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом